

רע"פ 4487/18 - נתן פורמן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4487/18

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקש: נתן פורמן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בתיק ע"ח 46636-05-18 שניתן ביום 31.5.2018 על ידי כב' השופט אריה נאמן

בשם המבקש: עו"ד יואל גולדברג

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט א' נאמן) מיום 31.5.2018 בע"ת 46636-05-18, במסגרתה נדחה עררו של המבקש על החלטת בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט ז' אריאלי) מיום 17.5.2018 בצ"א 58223-11-16. עניינן של ההחלטות - הארכת צווי התפיסה של רכושו של המבקש.

1. נגד המבקש מתנהלת מזה למעלה משנתיים חקירה בחשד שביצע עבירות של קבלת שוחד, קבלת דבר במרמה, הפרת אמונים בתאגיד והלבנת הון - בהיקף של כ-10.3 מיליון ש"ח. על פי החשד, המבקש קיבל את השוחד מחברת "מרצדס בנץ", בעת שהחזיק בתפקיד בכיר בקואופרטיב "אגד".

במסגרת החקירה, ובטרם הוגש כתב אישום נגד המבקש, תפסה המשיבה בחודש נובמבר 2016 הרכוש הבא:
שתי דירות בבעלותו של המבקש (תפיסה ברישום); רכב שבבעלותו; וכן חשבונות בנק הרשומים על שמו, בהם יתרה של
כ-4,850,000 ש"ח (להלן יחד: התפוסים).

2. בית משפט השלום הורה ביום 18.12.2016 על המשך החזקת התפוסים, וקבע כי מסכת הראיות מלמדת על
קיומו של חשד סביר הקושר את המבקש לעבירות הנ"ל (ביחס ל-5.6 מיליון ש"ח צוין כי מדובר בחשדות בעוצמה
גבוהה, בעוד שביחס ל-4.7 מיליון ש"ח מדובר בחשדות הנסמכים בעיקר על ראיות נסיבתיות). בקשת המבקש לביטול
הצווים נדחתה, כמו גם ערר ובקשת רשות לערור שהגיש לבית משפט זה (רע"פ 1306/17 (10.2.2017)).

בית המשפט נעתר מספר פעמים לבקשות המשיבה להארכת הצווים להחזקת התפוסים, על אף התנגדותו של
המבקש, ובקשה נוספת לערער לבית משפט זה נדחתה (ראו החלטתו המפורטת של המשנה לנשיאה השופט ח' מלצר
ברע"פ 7493/17 פורמן נ' מדינת ישראל (22.11.2017)). בהחלטות אלה הורה בית המשפט למשיבה לשחרר מתוך
התפוסים סכום מצטבר של 600,000 ש"ח לידי המבקש.

3. בהחלטתו מיום 17.5.2018 דן בית משפט השלום בבקשה רביעית במספר להמשך החזקה בתפוסים. בית
המשפט עמד על התקדמותה הנמרצת של החקירה בעניינו של המבקש, וציין כי התרשם שפעולות החקירה הצפויות
להתבצע חיוניות להשלמתה. לאחר שאיזן בין החשד הסביר שהתגבש בעניינו של המבקש, לבין זכות הקניין שלו ופרק
הזמן הממושך בו נמנעה ממנו גישה לתפוסים, נעתר בית המשפט לבקשה באופן חלקי, והאריך את מועד החזקתם של
התפוסים בידי המשיבה בארבעה חודשים נוספים, לצד שחרור סכום כסף נוסף בסך 100,000 ש"ח.

בית המשפט המחוזי דחה את עררו של המבקש על החלטה זו, תוך שציין כי האיזון שביצע בית משפט השלום
בהחלטתו לקח בחשבון את מכלול הנתונים הרלוונטיים וביצע איזון ראוי בין האינטרסים העומדים על הכף.

על פסק דינו של בית המשפט המחוזי נסבה הבקשה שלפניי.

4. על אף שמדובר בבקשת רשות ערעור "בגלגול שלישי", המבקש לא ניסה כוחו בהעלאת טענות עקרוניות
החורגות מעניינו הפרטני. בקשתו התמקדה בטענות כי בית המשפט לא ביצע איזון ראוי בשאלת החזקת התפוסים
שבבעלותו, כי הפגיעה בזכותו הקניינית איננה מידתית בנסיבות העניין, וכי ניתן היה להגשים את תכלית התפיסה
באמצעים פוגעניים פחות.

די בטעם זה על מנת לדחות את הבקשה, משידועות ומוכרות אמות המידה בדבר מתן רשות ערעור ב"גלגול
שלישי" (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)).

5. למעלה מן הצורך, אוסיף כי גם לגופם של דברים לא השתכנעתי כי יש בטענותיו של המערער כדי להצדיק את
התערבות בית משפט זה בפסק דינו של בית משפט קמא, ואפנה להחלטה ברע"פ 7493/17 הנ"ל על נימוקיה.
במקרים כגון דא, בהם נדרש בית המשפט להכריע בדבר החזקת תפוסים, עליו לבצע איזון בין האינטרסים העומדים על

הכף - בראשם האינטרס הציבורי שבמיצוי החקירה הפלילית ובאכיפת הדין, למול זכותו הקניינית של החשוד שרכושו נתפס וחזקת החפות העומדת לו. השתכנעתי כי הערכאות דלמטה לא הותירו אבן בלתי הפוכה בעת שבחנו את השיקולים השונים בעניינו של המבקש, ואף עמדו על הקושי בהמשך החזקת התפוסים לאור הימשכות הליכי החקירה והעובדה כי התפיסה נעשית על סמך רף ראייתי מוגבל בשלב זה. בהתאם לכך, ההחלטה להאריך את צווי התפיסה באופן חלקי, תוך שחרור סכום כסף נוסף לשימוש של המבקש, נראית סבירה ומידתית בהינתן שהחקירה בעניינו של המבקש אכן נמצאת ב"ישורת האחרונה", ולא מצאתי להתערב בה.

6. לסיום, מצאתי להעיר כי חזקה על רשויות החקירה כי ישכילו לעשות את מירב המאמצים לסיים את החקירה במהירות האפשרית, על מנת למנוע פגיעה בלתי מידתית בזכויותיו של המבקש. בהקשר זה, יש ממש בדברי בית משפט השלום בהחלטתו מיום 17.5.2018, כי "נראה כי יש מקום בפיקוח שיפוטי הדוק יותר אחר קצב התקדמות החקירה ותוצרי פעולות החקירה".

7. לאור האמור לעיל, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט"ו בתמוז התשע"ח (28.6.2018).

ש ו פ ט